

KOMENTÁŘ

27. února 2025

Sklizeň zemědělských plodin na Vysočině v roce 2024 – meziročně méně obilovin i řepky, více brambor

V roce 2024 se v Kraji Vysočina sklídilo 677 tisíc tun obilovin, bezmála desetina sklizně v ČR (9 %). Meziročně se sklizeň obilovin v kraji snížila o 66 tisíc tun (-8,9 %). Více než polovinu (59,8 %) ze sklizně obilovin tvořila pšenice ozimá (405 tisíc tun), druhou nejrozšířenější obilovinou byl ječmen jarní (117 tisíc tun). Brambor se sklídilo více o 23 tisíc tun (+14,9 %) než v předchozím roce, přes 179 tisíc tun. Meziroční pokles o téměř 26 tisíc tun (-18,3 %) byl vykázán ve sklizni řepky, které se sklídilo necelých 116 tisíc tun.

Český statistický úřad již tradičně v tomto období zveřejňuje údaje o definitivní sklizni zemědělských plodin v předchozím roce. Kraj Vysočina jako typický venkovský region s vysokým podílem zemědělské půdy zaujímá v těchto přehledech významné místo.

Celková **sklizeň obilovin** na Vysočině v roce 2024 ve výši 677 tisíc tun byla čtvrtá nejvyšší v rámci České republiky za Středočeským, Jihomoravským a Jihočeským krajem. Podíl kraje na celkové sklizni obilovin v republice činil 9 %. Oproti předchozímu roku se sklizeň obilovin v kraji snížila o 66 tisíc tun (-8,9 %). Meziroční pokles celkové sklizně obilovin na Vysočině byl způsoben jednak o 7,3 tis. hektarů (-5,4 %) menší osevní plochou, tak i o 210 kg (-3,8 %) nižším hektarovým výnosem. Sklizených 5,29 tuny obilovin z jednoho hektaru znamená třetí nejmenší výnos ze všech krajů před krajem Karlovarským (5,20 t/ha) a Libereckým (5,26 t/ha). Nejvyšší výnos (6,13 t/ha) byl vykázán v Olomouckém, Zlínském a Jihomoravském kraji. Republikový průměr činil 5,75 t/ha.

V Kraji Vysočina je nejrozšířenější obilovinou **pšenice ozimá**, která zaujímá více než polovinu výměry osevní plochy obilovin. Sklizeň této obiloviny v roce 2024 ve výši necelých 405 tisíc tun zrna znamená meziroční propad o 11,6 %. Druhous nejrozšířenější obilovinou se 17procentním podílem na sklizni obilovin v kraji je **ječmen jarní**. Toho bylo v roce 2024 sklizeno o 5 tis. tun (+4,6 %) více než předloni, tzn. 117 tisíc tun.

Zcela konkurenceschopnými jsou na podstatně menší výměře Vysočiny pěstované obiloviny **žito, oves a triticales**. Sklizeň žita na Vysočině ve výši 18 tisíc tun je mezi kraji druhá nejvyšší za středočeskou sklizní a představuje 17,1 % republikové sklizně žita. Čtvrté místo po kraji Jihočeském, Středočeském a Plzeňském obsadila Vysočina ve sklizni ovsa a hybridní obiloviny triticales. 25,5 tisíc tun ovsa představovalo 12,7 % ze sklizně ovsa v ČR a přes 23 tisíc tun triticales znamenalo 12 % z celorepublikové sklizně této plodiny. Sklízňová plocha, na Vysočině spíše okrajově pěstované, **kukuřice na zrna** se po několika předchozích meziročních propadech v roce 2024 významně rozšířila. To společně s 10% zvýšením výnosu z 1 hektaru způsobilo meziročně zdvojnásobení její sklizně na necelých 13 tis. tun, přesto její sklizeň nedosáhla ani 2% podílu na sklizni v republice.

KOMENTÁŘ

Ve sklizni **luskovin** se přes větší osevní plochu projevila 20% propad hektarového výnosu. Přesto se Kraj Vysočina s produkcí necelých 7,6 tis. tun navrátil na čtvrté místo za kraj Středočeský, Jihomoravský a Ústecký. Sklizeň luskovin oproti roku 2023 na Vysočině klesla o 14,3 %.

Vysočina je tradičně dominantním krajem v pěstování brambor. Také v roce 2024 se kraj podílel na celkové produkci brambor v ČR téměř jednou třetinou. Ostatních **brambor** (konzumní, krmné a průmyslové) bylo na Vysočině sklizeno přes 179 tisíc tun, meziročně o 23 tisíc tun více (+14,9 %). Růst sklizně podpořila o 6,8 % větší osevní plocha a o 7,6 % vyšší hektarový výnos, ten převýšil republikový průměrný výnos o 1,64 t.

Sklizeň řepky byla oproti roku 2023 o 18,3 % nižší. Meziročně byly osevní plochy **řepky poníženy**, a to o 2 787 hektarů, tj. o 6,8 %, nižší byl i hektarový výnos (-12,3 %). Sklidilo se téměř 116 tisíc tun. Větší objem řepky byl sklizen pouze ve Středočeském (téměř 201 tisíc tun) a Jihočeském (přes 116 tis. tun) kraji. Sklizeň **máku**, druhé nejčastější olejninu na Vysočině, se meziročně zvýšila o více než polovinu (+56,2 %). Sklizených 6 tis. tun máku znamená nejvyšší sklizeň mezi kraji a více než pětinu sklizně máku v republice.

Z ostatních zemědělských plodin zaujímá Vysočina první místo ve sklizni **pícnin na orné půdě** (v seně) a **kukuřice na zeleno a siláž** (v obou případech okolo 18 % z produkce ČR), což koresponduje s vysokými stavy skotu a také s vyšším stupněm zornění v méně příznivých oblastech. Na čtvrtém místě za Jihočeským, Plzeňským a Moravskoslezským krajem je sklizeň píce v seně z **trvalých travních porostů** (8,5 % produkce ČR).

Sklizeň zemědělských plodin v Kraji Vysočina v roce 2024

Plodina	Plocha			Hektarový výnos			Sklizeň		
	rok 2024	změna proti roku 2023		rok 2024	změna proti roku 2023		rok 2024	změna proti roku 2023	
	v hektarech	v %		v tunách		v %	v tunách		v %
Obiloviny na zrno	128 020	-7 269	94,6	5,29	-0,21	96,2	677 425	-66 367	91,1
pšenice ozimá	71 057	-3 287	95,6	5,70	-0,47	92,4	404 944	-53 366	88,4
pšenice jarní	1 839	-1 322	58,2	3,10	-0,07	97,7	5 711	-4 335	56,8
žito ozimé a jarní	3 970	43	101,1	4,55	-0,73	86,2	18 076	-2 664	87,2
ječmen ozimý	14 261	-1 399	91,1	4,88	-1,22	80,0	69 653	-25 974	72,8
ječmen jarní	22 898	-3 481	86,8	5,09	0,86	120,4	116 588	5 079	104,6
oves	6 673	1 201	121,9	3,82	1,08	139,5	25 500	10 507	170,1
triticale	5 284	149	102,9	4,44	-0,49	90,2	23 486	-1 831	92,8
kukuřice na zrno	1 705	782	184,7	7,50	0,69	110,1	12 790	6 498	203,3
Luskoviny celkem	5 447	355	107,0	1,39	-0,35	80,1	7 597	-1 271	85,7
Brambory (mimo raných a sadbových) ^{*)}	5 706	364	106,8	31,45	2,21	107,6	179 452	23 280	114,9
Řepka	38 373	-2 787	93,2	3,02	-0,42	87,7	115 872	-25 871	81,7
Mák	7 695	1 667	127,7	0,82	0,15	122,3	6 297	2 265	156,2
Pícniny na orné půdě (ve vlhkosti 15 %)	82 569	7 862	110,5	9,41	0,43	104,8	776 828	106 445	115,9
Kukuřice na zeleno a siláž (ve vlhkosti 65 %)	39 289	4 071	111,6	32,95	2,72	109,0	1 294 637	229 844	121,6
Trvalé travní porosty (přepočteno na seno)	78 302	815	101,1	3,50	0,05	101,5	274 146	6 826	102,6

^{*)} zahrnují brambory konzumní, krmné a průmyslové

KOMENTÁŘ

Sklizeň zemědělských plodin v Kraji Vysočina v porovnání s ČR v roce 2024

Plodina	Plocha v hektarech			Výnos v t/ha		Sklizeň v tunách		
	ČR	Kraj Vysočina	podíl na ČR v %	ČR	Kraj Vysočina	ČR	Kraj Vysočina	podíl na ČR v %
Obiloviny na zrno	1 307 641	128 020	9,8	5,75	5,29	7 520 785	677 425	9,0
pšenice ozimá	747 506	71 057	9,5	6,03	5,70	4 507 565	404 944	9,0
pšenice jarní	24 101	1 839	7,6	3,76	3,10	90 723	5 711	6,3
žito ozimé a jarní	24 301	3 970	16,3	4,35	4,55	105 640	18 076	17,1
ječmen ozimý	127 125	14 261	11,2	5,05	4,88	642 094	69 653	10,8
ječmen jarní	189 994	22 898	12,1	5,42	5,09	1 029 434	116 588	11,3
oves	52 618	6 673	12,7	3,81	3,82	200 638	25 500	12,7
tritikale	44 048	5 284	12,0	4,45	4,44	196 192	23 486	12,0
kukuřice na zrno	87 482	1 705	1,9	8,14	7,50	712 241	12 790	1,8
Luskoviny celkem	58 677	5 447	9,3	1,65	1,39	97 072	7 597	7,8
Brambory (mimo raných a sadbových) *)	18 908	5 706	30,2	29,81	31,45	563 671	179 452	31,8
Řepka	343 380	38 373	11,2	2,76	3,02	946 891	115 872	12,2
Mák	36 611	7 695	21,0	0,74	0,82	27 250	6 297	23,1
Pícniny na orné půdě (ve vlhkosti 15 %)	485 784	82 569	17,0	8,95	9,41	4 347 322	776 828	17,9
Kukuřice na zeleno a siláž (ve vlhkosti 65 %)	223 739	39 289	17,6	31,87	32,95	7 130 454	1 294 637	18,2
Trvalé travní porosty (přepočteno na seno)	951 932	78 302	8,2	3,38	3,50	3 216 813	274 146	8,5

*) zahrnují brambory konzumní, krmné a průmyslové

V hospodářském roce 2023/2024 spotřebovali zemědělci na Vysočině 105 kg **minerálních hnojiv v čistých živinách** na 1 ha zemědělské půdy (o 5,5 kg méně než v celé ČR), z toho více než tři čtvrtiny tvořila hnojiva dusíkatá. Spotřeba **statkových hnojiv** představovala celkem 7,2 tis. kg/ha, z čehož více než polovina (61 %) připadá na hnůj. **Vápenných hnojiv** bylo spotřebováno asi 214 kg/ha, tj. výrazně více než činí průměr ČR.

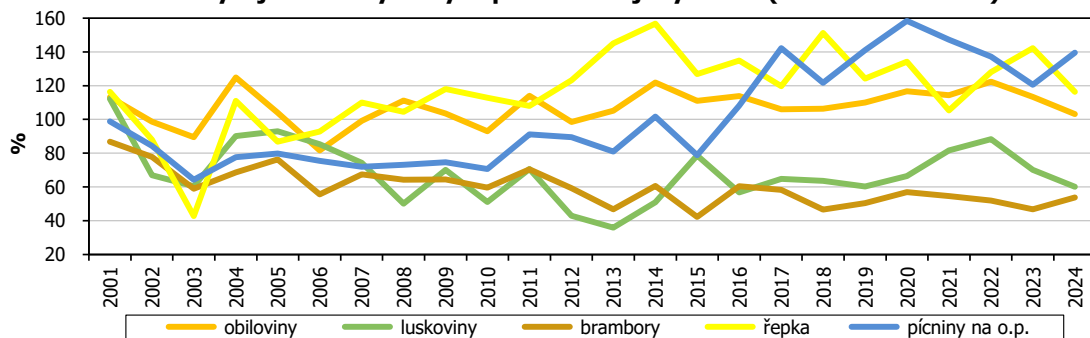
Spotřeba hnojiv za hospodářský rok 2023/2024*)

	Česká republika				Kraj Vysočina			
	hospodářský rok			index (2023/2024)/ (2022/2023)	hospodářský rok			index (2023/2024)/ (2022/2023)
	2021/2022	2022/2023	2023/2024		2021/2022	2022/2023	2023/2024	
	v kg/ha obhosp. zem. půdy			v %	v kg/ha obhosp. zem. půdy			v %
Minerální hnojiva								
v čistých živinách celkem	111,2	108,8	110,6	101,7	106,2	101,9	105,1	103,1
v tom: dusíkatá (N)	85,1	85,2	85,2	100,0	81,7	79,8	81,6	102,3
fosforečná (P2O5)	15,1	14,2	15,5	109,2	15,0	13,3	14,8	111,1
draselná (K2O)	11,0	9,4	10,0	105,7	9,5	8,9	8,6	97,7
Vápenná hnojiva ve zboží	143,4	123,6	120,1	97,2	259,4	234,6	213,8	91,2
Statková hnojiva celkem	4 780,7	4 792,0	4 783,3	99,8	7 504,7	7 364,4	7 213,4	97,9
v tom: hnůj	2 682,5	2 726,3	2 740,6	100,5	4 357,4	4 411,3	4 403,9	99,8
kejda	1 234,9	1 196,9	1 212,9	101,3	1 902,6	1 877,1	1 824,7	97,2
močůvka	386,3	351,1	343,5	97,9	910,3	760,1	678,4	89,2
ostatní	477,0	517,8	486,3	93,9	334,5	315,9	306,5	97,0
Organická hnojiva	2 005,4	2 044,7	2 076,9	101,6	3 395,0	3 452,2	3 621,2	104,9
Organominerální hnojiva	19,7	28,0	28,8	102,9	12,7	13,6	10,2	75,1

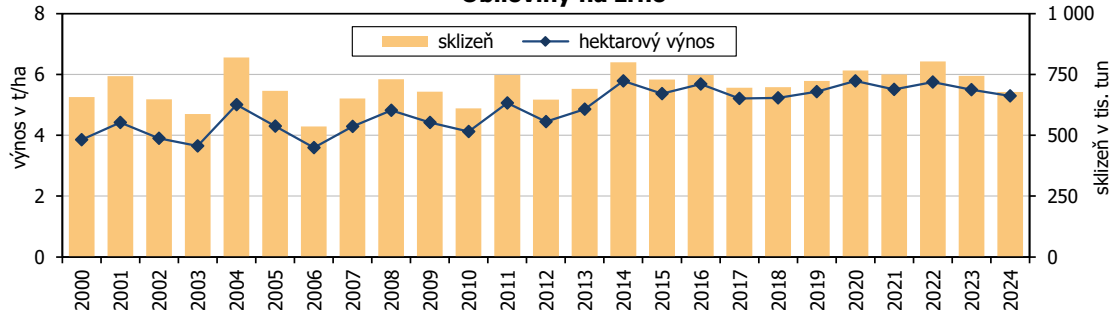
*) Není zahrnuta spotřeba hnojiv za malá hospodářství samostatně hospodařících rolníků, kteří nepředkládají výkazy.

KOMENTÁŘ

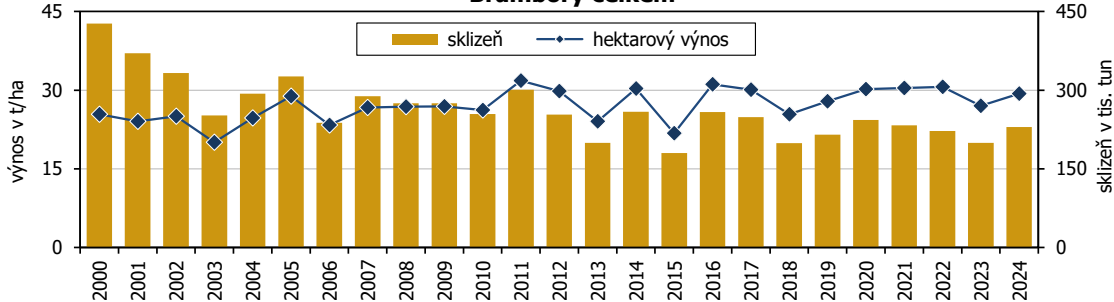
Vývoj sklizně vybraných plodin v Kraji Vysočina (rok 2000 = 100%)

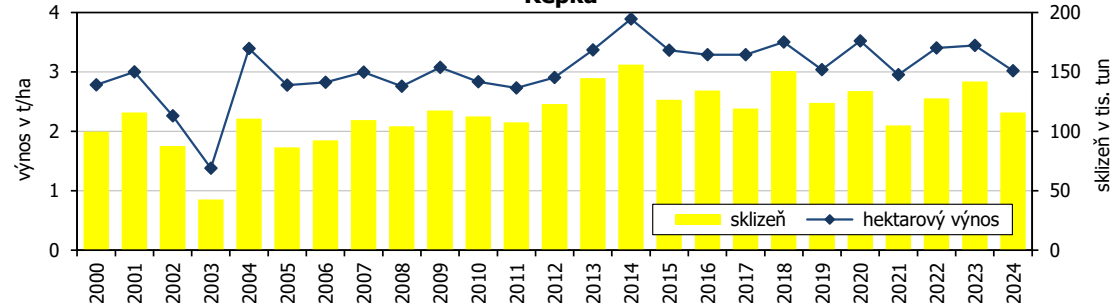
Obiloviny na zrno

Brambory celkem

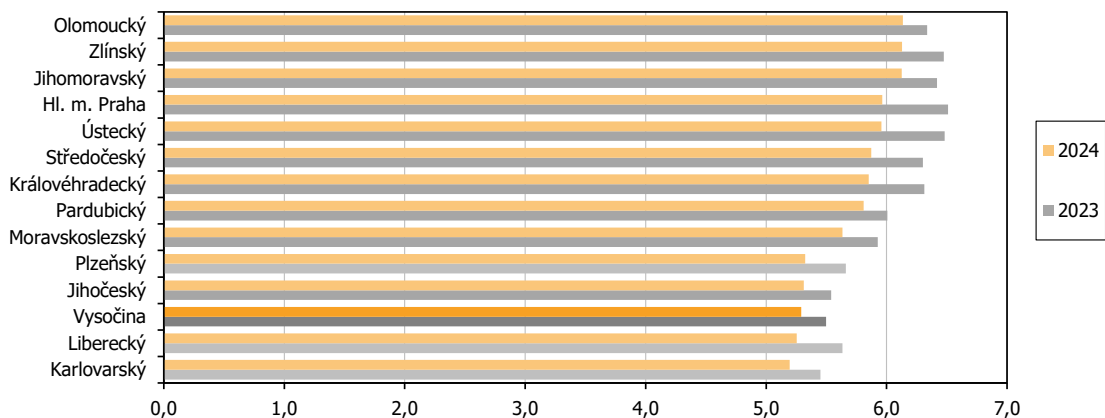

Řepka

KOMENTÁŘ

Průměrný hektarový výnos obilovin (v t) podle krajů v roce 2023 a 2024

Kontakt:

Ing. Štěpánka Vampolová

Oddělení informačních služeb, Krajská správa ČSÚ v Jihlavě

Tel.: 567 109 080

E-mail: stepanka.vampolova@csu.gov.cz

Podrobné informace:

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin - 2024](#)